

2011. április 18. hétfő
Pál első levele a korinthusiakhoz 12,1–11
Dr. Kókai Nagy Viktor

A kegyelmi ajándékok sokfélesége és a Lélek egysége

^{12,1}A lelki ajándékokra nézve pedig, testvéreim, nem szeretném, ha tudatlanok lennétek. ^{12,2}Tudjátok, hogy amikor pogányok voltatok, ellenállhatatlanul vitt és sodort valami benneteket a néma bálványokhoz. ^{12,3}Ezért tudotokra adom, hogy senki sem mondja: "Jézus átkozott", aki Isten Lelke által szól; és senki sem mondhatja: "Jézus Úr", csakis a Szentlélek által. ^{12,4}A kegyelmi ajándékok között ugyan különbségek vannak, de a Lélek ugyanaz. ^{12,5}Különbségek vannak a szolgálatokban is, de az Úr ugyanaz. ^{12,6}És különbségek vannak az isteni erő megnyilvánulásaiban is, de Isten, aki mindezt véghezviszi mindenkinben, ugyanaz. ^{12,7}A Lélek megnyilvánulása pedig mindenkinek azért adatik, hogy használjon vele. ^{12,8}Mert némelyik a Lélek által a bölcsesség igéjét kapta, a másik az ismeret igéjét, ugyanazon Lélek által. ^{12,9}Egyik ugyanattól a Lélektől a hitet, a másik ugyanazon Lélek által a gyógyítások kegyelmi ajándékait. ^{12,10}Van, aki az isteni erők munkáit vagy a prófétálást kapta; van, aki lelkek megkülönböztetését, a nyelveken való szólást, vagy pedig a nyelveken való szólás magyarázását kapta. ^{12,11}De mindezt egy és ugyanaz a Lélek munkálja, aki úgy osztja szét kinek-kinek ajándékát, amint akarja.

Amit a textusról tudni kell:

- exegetikai megjegyzések
- teológiai összefüggések feltárása

Az 1Kor 12–14 egységet alkot, melynek központi témája a Lélek ajándékainak¹ kérdésköre. A 12. és 14. fejezetek esetében azok szoros összetartozása nem kérdéses, korántsem ennyire egyértelmű a helyzet a 13. fejezetet illetően. Ez kissé idegen testként ékelődik be a karizmákról szóló két fejezet közé, éppen ezért találkozhatunk olyan véleménnyel,

amely a 13. fejezetet későbbi interpolációként értelmezi. De a feltevés nem igazolható meggyőző erővel, arról nem is beszélve, hogy amint majd látni fogjuk, kiválóan beleilleszkedik az apostol logikájába, miszerint a szeretet alternatívát kínál a lelki ajándékok „versenyztetésével” szemben. A 12. fejezet első 11 verse három kisebb egységre osztható. Az első 3 versben Pál ráirányítja olvasói figyelmét arra a tényre, hogy a Lélek által szólni teljesen egyértelmű kijelentést jelent, vagyis nem mondhat ellent egymásnak két Lélektől származó kijelentés. Nyilván ezt sokkal élesebben tárja elénk a „Jézus átkozott” és a „Jézus Úr” kettőssége, mint ahogyan a valóságban ez megtörténhetik. Úgy vélhetjük, hogy a probléma fontosságát hivatott alátámasztani a háromszoros megszólítás, figyelemfelkeltés is (ἀδελφοί, ὁδοῦτε ἰσ τὴν γινωρίζω). Pál pogány olvasói korábbi tapasztalataira építi mondanivalóját, múltjuk felidézéséhez kapcsolja gondolatait. Ezt követi a kegyelmi ajándékok sokszínűségének és azok egy forrásból származásának felmutatása. A sokszínűség nem szabad, hogy gyengítse a gyülekezetet. Nyilvánvalóan a kegyelmi ajándékok birtokosainak alkalmankénti kérkedése, versengése mögött ugyanaz a lelkiség sejthető, amiről már korábban is szólt az apostol az erőkhez kapcsolódóan (lásd 1Kor 8).

Immáron a szöveget olvasva rögtön beleütközünk egy magyarázatot igénylő apró momentumba. Hogyan kell értelmeznünk a 2. és 3. verset? Vajon milyen összefüggés áll fenn a néma bálványokhoz² való ellenáll-

¹ A 12,1-ben megjelenő πνευματικός kifejezésnél, mivel Pluralis Gen-ban áll, eldönthetetlen, hogy semleges nemű, vagy nő, esetleg hímnemű. Az első esetben a lelki ajándékokra utal a kifejezés, a másodikban arra a személyre, aki ezeket birtokolja. Noha a szó mindkét jelentést elképzelhetővé tenné, valószínűbb, hogy Pál nem konkrét személyekről szól ezen a helyen, mint ahogyan a teljes levélben kifejezetten ügyel arra, hogy a gyülekezet közösségét szólítsa meg és a problémák tárgyalásánál a közös felelősségre helyezze a hangsúlyt.

² A bálványok némaságának (ἄφωνος) hangsúlyozása már az Ószövetségben is (pl. Ézs 46,5kk; 57,12kk stb.) tehetetlenségük kifejezése volt. Amelyik isten nem tud megszólalni és ezáltal megszólítani, az más egyébre sem képes. Ugyancsak választott szakaszunkban később is előjön a szó egy kissé módosult jelentéssel, az 1Kor 14,10-ben arról olvashatunk, hogy számtalan nyelv van a világon, de egyik sem kivéhetetlen, nem nélkülözi a hangot (οὐδὲν ἄφωνον), az új fordításban: „egyképpen értelmetlen”. Végül érdekes, hogy találkozunk a szóval a 2Pét 2,16-ban is, ahol Bálám szamaráról állapítatik meg, hogy csupán egy „néma igavonó állat” volt.

hatatlan vonzalom és a 3. versben közölt tények között, hiszen a 3. vers elején álló „ezért, ezen okból” (διὸ) egyértelműen az előző versre kell vonatkozzon. Vagy elképzelhető, hogy az 1. versre vonatkozik, de akkor mi szerepe van a 2. versnek ebben az összefüggésben? A következő három versben egyfajta *Szentháromság*³ jelenik meg előttünk: a Lélekről, amely a kegyelmi ajándékokat adja, a Fiúról, Úrról, akihez éppen a különféle szolgálatokban kötődünk és Istenről, aki ható erővel⁴ ajándékoz meg bennünket, és aki mindezekben együttesen munkálkodik. A 7–11. versekben gyakorlati bemutatását láthatjuk a különféle kegyelmi ajándékoknak, amely felsorolás elején már megszólal a legfontosabb tanítás: bármilyen ajándékról legyen is szó, annak csak egy célja lehet, a gyülekezet haszna, épülése. De az itt következő versek sem hagynak kérdések nélkül bennünket. Miként kell értelmeznünk a bölcsesség szavát és mit jelent a megismerés szava, amit ajándékba kaphatnak a gyülekezet tagjai? Hogy kell értenünk, hogy valaki hitet kap ugyanabban a Lélekben? Hát nem minden gyülekezeti tag hisz? Vagy ez egyfajta speciális hit lenne?⁵ A 10. versben aztán feltűnik a két kulcsszó, ami a 14. fejezetet fogja uralni: a prófétálás és a nyelveken szólás. Végezetül az első szakaszt a 11. vers összefoglaló gondolata zárja kiemelve azt, ami már a korábbi „Szentháromság”-ból is kiderült számunkra, hogy mindezt *ugyanaz a Lélek* munkálja és ajándékoz meg karizmákkal gyülekezeti tagokat, kinek-kinek azt adva, amit a legjobbnak gondol.

---

³ Egyértelmű, hogy ekkor még nem kiforrt tanként beszélhetünk erről, hanem a keresztyén gyülekezet életfeltételeiből adódóan. Ugyanakkor Isten hármasságának meghatározó kellett legyen a korinthusi gyülekezet számára, hiszen hasonlóan tírnatárius köszöntés olvasható a 2Kor 13,13-ban (lásd továbbá 1Thessz 5,18k) „Pál valóban a tevékenységek felől közelíti meg a titkot” (CSERHÁTI SÁNDOR: *Pál apostolnak a korinthusiakhoz írt első levele*, Budapest, Luther, 2008, 553).

⁴ Az ἐν ἐργῶν kifejezés érdekessége, hogy csak levelünkben fordul elő itt és a 10. versben, és a LXX-ban sem jelenik meg. Jelentése „ható erő”, igei jelentése pedig: hatást gyakorolni, véghez vinni, működni. A Mk 6,14-ben és a Mt 14,2-ben még arról olvashatunk, hogy Jézusban csodatévő erők működnek (Keresztelő János támadt fel a halálból), a páli és deuteropáli iratokban a kifejezésnek teológiai értelme lesz. Ennek a legszebb példáját olvashatjuk ebben a három versben (12,4–6), ahol a csúcspontot éppen az Isten által munkált erők jelentik. Ez a hármasság egységgé válik versünkben, amiben valószínűleg tradícióból vett jelzőként tűnik fel Isten mellett a ὁ ἐν ἐργῶν jelző. A kijelentésben nyilvánvalóan Isten mindenhatósága jelenik meg (τὰ πάντα ἐν πᾶσιν), de ez nem kizárólagos, hiszen a 12,11-ben majd ugyanerről a Lélekről olvashatjuk (vö. Paulsen (EWNT I.), ἐν ἐργῶν, 1107).

⁵ A 12,9-ben nem is annyira a szavakkal akadhat gondunk, mint inkább azzal, hogy vajon miként kaphat az egyik hitet ugyanattól a Lélektől? A hit is olyan speciális karizma lenne, mint a gyógyítás, hát nem mindenki kap hitet a gyülekezetben? A legtöbb magyarországi véleménye szerint, itt nem erre a hitre utal az apostol, hanem valamilyen különleges képességre, amelyik beleillik ebbe a sorba. Ilyen hitről pedig csupán egyről olvasunk az Újszövetség lapjain, ez pedig az a kivételesen hatalmas hit, ami a tanítványoknak is csupán óhajtott cél maradt, és amit Pál az 1Kor 13,2-ben hegyeket elmozdító hitként említ. De olyan álláspontot is találunk (lásd pl. A. Lindemann, LINDEMANN, A.: *Der erste Korintherbrief*, Tübingen, J.C.B. Mohr, 2000, 266k.), amelyik éppen arra helyezi a hangsúlyt, hogy a minden hívő birtokában levő hitre kell itt gondolnunk, és éppen az válik ezáltal fontossá, hogy nincsen karizma nélküli gyülekezeti tag, mindenki rendelkezik valamilyen „talentummal”.

Prédikációvázlat

Hol vannak a karizmák?

1. Talán kicsit irigykedve olvasunk a korinthusi gyülekezet gazdag megajándékozottságáról. Mi, ha körülnézünk a közösségünkben, egyházunkban, úgy vélhetjük, bizony nem dűskálunk a kegyelmi ajándékokban. Persze erre rögtön mondhatja valaki: nem is olyan nagy baj az, mert hiszen ebből adódóan a „nincs-en” nincs vitatkoznivaló sem. A mi gyülekezetünkben biztosan nem kellene Pálnak szót se vesztegetnie arra, hogy melyik karizma a jobb... Mi lehet az oka annak, hogy a Pál által felsorolt karizmák közül számossal nem találkozunk ma-napság?
2. Az egyértelművé válik választott perikópánkból, hogy a karizmáknak két vitathatatlan tulajdonsága van. Egyfelől azok ajándék jellege, másfelől azok forrása, ami nem más, mint a Szentháromság egy Isten. Ezek a megállapítások pedig nyugalommal kell eltöltsenek bennünket, hiszen az ajándékot nem lehet megszolgálni, kiérdemelni. Ez a nyugalom viszont nem ad felmentést a kérdés alól, miért érezzük szegényesnek saját gyülekezetünket, református egyházunkat a karizmák terén? Tán magunkra maradtunk, a Lélek elhagyott bennünket? Vagy az érme másik oldalát szemügyre véve, „csak” az élő hitben szenvedünk hiányt és minden más ennek a következménye?
3. Ha ismételten elolvassuk, de immáron nem csupán felületesen a felsorolt lelki ajándékokat (12,8–10), csodás felfedezést tehetünk. Számos olyan karizmat vehetünk számba, amelyek ma is megvannak közösségünkben, egyházunkban (bölcesség, ismeret, hit). De vajon valódi hiányt jelentenek-e azok, amelyekkel ma nem találkozunk a Korinthusban számba vettek közül? Ha a Szentírás tanúságtételét vesszük alapul, úgy megállapítható, hogy Isten halad a korrallal. Már abban a néhány évtizedben is, amit az Újszövetség iratai felölelnek, változtat a kegyelmi ajándékokon, a gyülekezetek aktuális igényének megfelelően (lásd pl. pásztori levelekben megjelenő gyülekezeti tisztségek). Némelyek eltűnnek, mások feltűnnek. Ez azt jelentené, hogy a Lélek kevésbé munkálkodik? Korántsem, inkább azt, hogy a Lélek aktívan jelen van a gyülekezetek életében, és figyelemmel kíséri az újabb kihívásokat.
4. Ti is karizmatikus gyülekezet vagytok. Itt ülnek közöttetek olyanok, akik ebben, vagy abban kiválóan szolgálják közösségeteket. Más-más területen, ámde mégis kétséget kizáróan megjelenítik keresztyén értékeinket a világban. Hittel gyógyítanak kórházainkban, részt vesznek segélyprogramokban, adakoznak, tettekben jelenítik meg Krisztus evangéliumát. A korinthusi gyülekezet példája arra hív bennünket, hogy vegyük észre a lelki ajándékainkat, lássuk meg abban a Lélek munkáját és gyakoroljuk azt mindenki hasznára, épülésére. Legyünk bátrak karizmatikus egyháznak lenni. Te magad tudod saját magadról a leginkább, mi az, amit ajándékba kaptál, mutasd fel, hogy ebben mire vagy képes! Mit mondhatunk tehát: meg kell tanulnunk a korinthusi gyülekezettől felismerni és használni a közösségben, a bennünk levő kegyelmi ajándékokat. De tanulnunk kell a náluk megjelenő hibákból is: az ajándékok soha ne adjanak okot közöttünk versengésre, hiszen mindenkinek „azért adatik, hogy használjon vele”.